

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska (przewodniczący)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie **J. G.**

w przedmiocie wyroku łącznego,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 3 września 2024 r.

kasacji Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w Trzciance

z dnia 20 lutego 2024 r., sygn. akt II K 621/23,

**uchyla zaskarżony wyrok łączny i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w Trzciance do ponownego rozpoznania.**

Marek Pietruszyński

Barbara Skoczowska

Eugeniusz Wildowicz

UZASADNIENIE

J. G. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Trzciance z dnia 24 sierpnia 2022 r., sygn. akt II K 351/22, za przestępstwo z art. 278 § 1 i § 3 k.k., popełnione w dniu 4

czerwca 2022 r., na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej i kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym,

2. Sądu Rejonowego w Strzelcach Krajeńskich z dnia 10 listopada 2022 r., sygn. akt II K 268/22, za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k., popełnione w dniu 17 marca 2022 r., na karę 3 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej i kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze po 30 godzin w stosunku miesięcznym, z tym że postanowieniem Sądu Rejonowego w Strzelcach Krajeńskich z dnia 3 października 2023 r., sygn. akt II Ko 806/23, zamieniono opisaną powyżej karę na karę miesiąca ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej i kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym,
3. Sądu Rejonowego w Strzelcach Krajeńskich z dnia 15 listopada 2022 r., sygn. akt II K 373/22, za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 i § 3 k.k., popełnione w dniu 8 kwietnia 2021 r., na karę miesiąca ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej i kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym,
4. Sądu Rejonowego w Strzelcach Krajeńskich z dnia 28 grudnia 2022 r., sygn. akt II K 571/22, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k., popełnione w dniu 1 grudnia 2021 r., na karę 5 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej i kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym,
5. Sądu Rejonowego w Trzciance z dnia 12 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 164/23, za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k., popełnione w dniach od 1-2 stycznia 2022 r., na karę roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej i kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym.

Sąd Rejonowy w Trzciance, wyrokiem łącznym z dnia 20 lutego 2024 r., sygn. akt II K 621/23:

I. na podstawie art. 85 § 1 k.k. oraz art. 86 §1 i § 3 k.k. (w zw. z art. 4 § 1 k.k. w brzmieniu sprzed 1 października 2023 r.) połączył skazanemu J. G. kary ograniczenia wolności orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w Trzciance, sygn. akt II K 351/22, Sądu Rejonowego w Strzelcach Krajeńskich, sygn. akt II K 373/22, Sądu Rejonowego w Strzelcach Krajeńskich, sygn. akt II K 571/22 i Sądu Rejonowego w Trzciance, sygn. akt II K 164/23, w ich miejsce wymierzając karę łączną roku i 4 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej i kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym,

II. w pozostałym zakresie wyżej wymienione wyroki pozostawił do odrębnego wykonania,

III. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet kary łącznej ograniczenia wolności orzeczonej zaliczył:

- okres zatrzymania J. G. w sprawie Sądu Rejonowego w Trzciance o sygn. akt II K 351/22;

- wykonaną karę ograniczenia wolności w sprawie Sądu Rejonowego w Trzciance o sygn. akt II K 351/22, w wymiarze 2 miesięcy (60 godzin), uznając tym samym karę łączną ograniczenia wolności co do 2 miesięcy i 2 dni (62 godziny) za wykonaną,

VI. na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego w sprawie Sądu Rejonowego w Strzelcach Krajeńskich, sygn. akt II K 268/22.

Wyrok ten, niezaskarżony przez żadną ze stron, uprawomocnił się z dniem 28 lutego 2024 r.

Prokurator Generalny wniósł na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. kasację od powyższego wyroku. Zaskarżył go w całości na niekorzyść skazanego J. G. i zarzucił rażące oraz mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego i materialnego - art. 410 k.p.k. i art. 413 § 1 pkt 4 i § 2 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k. oraz art. 86 § 1 k.k., polegające na pominięciu przez Sąd

Rejonowy, wynikającej z materiału dowodowego okoliczności co do wymiaru kary ograniczenia wolności, orzeczonej wobec J. G. wyrokiem Sądu Rejonowego w Trzciance z dnia 12 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 164/23 i w konsekwencji błędnym przyjęciu - zarówno w komparycji, jak i sentencji wyroku łącznego, że wyrokiem tym wymierzono mu karę 6 miesięcy ograniczenia wolności, zamiast roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności, w następstwie czego doszło do wadliwego połączenia kar ograniczenia wolności i w ich miejsce orzeczenia kary łącznej roku i 4 miesięcy ograniczenia wolności, a więc poniżej dolnej granicy dopuszczalnego jej ukształtowania, która wynosiła rok i 7 miesięcy ograniczenia wolności.

Podnosząc powyższe, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku łącznego i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Trzciance do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, toteż podlega rozpoznaniu i uwzględnieniu na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Orzekając w przedmiocie wyroku łącznego, Sąd ma obowiązek zgromadzić informacje o wszystkich wyrokach wydanych w sprawie danego skazanego i uważnie przestudiować ich treść celem ustalenia, czy, a jeśli tak to w jakim zakresie, zachodzą warunki do wydania wyroku łącznego. W procesie tym Sąd Rejonowy w Trzciance, orzekając w niniejszej sprawie, dopuścił się błędu, polegającego na przyjęciu, tak w komparycji, jak i w sentencji wyroku łącznego, że J.G. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Trzciance z dnia 12 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 164/23, na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności, co było niezgodne ze stanem faktycznym. W rzeczywistości bowiem Sąd Rejonowy w Trzciance skazał J. G. tym wyrokiem na karę roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności.

Powyższy błąd, choć prawdopodobnie spowodowany oczywistą omyłką pisarską, nie podlega konwalidacji w trybie sprostowania, gdyż dotyczy meritum orzeczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 2022 r., III KK 126/22). Co więcej, wywarł on istotny wpływ na treść wyroku, gdyż spowodował kolejne uchybienie – w postaci orzeczenia kary łącznej poniżej dolnej dopuszczalnej

granicy. Biorąc pod uwagę, że Sąd Rejonowy w Trzciance wymierzył skazanemu karę roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności, zgodnie z treścią art. 87 § 2 k.k., karę łączną należało wymierzyć w przedziale od roku i 7 miesięcy do 2 lat ograniczenia wolności. Orzeczona zaskarżonym wyrokiem łącznym na podstawie błędnych danych kara jest łagodniejsza i wynosi rok i 4 miesiące ograniczenia wolności. Przekroczenie wyznaczonej w art. 86 § 1 k.k. granicy kary łącznej możliwej do orzeczenia na podstawie uprzednio orzeczonych kar jednostkowych, poprzez jej wymierzenie poniżej dolnej granicy lub powyżej górnej granicy, stanowi rażące uchybienie przepisowi prawa materialnego, wywierające oczywisty i istotny wpływ na treść wyroku.

Z tego względu zaskarżony wyrok łączny należało uchylić, przekazując sprawę Sądowi Rejonowemu w Trzciance do ponownego rozpoznania. Badając po raz kolejny warunki do wydania wyroku łącznego w sprawie J. G. Sąd ten zgromadzi kompletny materiał dowodowy i raz jeszcze podda go starannej analizie, celem orzeczenia kary łącznej w wyznaczonych przepisami granicach.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

Marek Pietruszyński Barbara Skoczowska Eugeniusz Wildowicz

[PGW]

[ms]